

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/29/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915201608
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6915201608.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti T., H., nar. XX. XX. XXXX a H., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom U., W. XX/XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, deti rodičov - matky S.. I. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U., W. XX/XX, zastúpenej JUDr. Danou Ďalakovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Rimavskej Sobote, Daxnerova 2 a otca E.. E. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. W., E. T. XXXX/ X, v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 11P/29/2015-62 zo dňa 11. 02. 2016,

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 2P/203/2002-103 zo dňa 05. 06. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14. 06. 2013 v časti schválenej rodičovskej dohody ohľadom výživného na maloleté deti tak, že otec je povinný platiť na výživu maloletého H. výživné vo výške 150 € mesačne a na výživu maloletej H. výživné mesačne vo výške 100 € vždy do 20-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 01. 01. 2015 (prvý výrok); zameškané výživné za obdobie od 01. 01. 2015 do 11. 02. 2016 vo výške 2 544,62 € otcovi umožnil splatiť v 100 € mesačných splátkach spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného vyrovnania celého zameškaného výživného pod následkom straty výhody splátok (druhý výrok) a o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (tretí výrok).

Vychádzajúc z ust. § 36 ods. 1, §62, §65, §75 a § 77 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine (ďalej v texte aj „ZR“) odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene v príjme otca a to od 01. 01. 2015, kedy podľa matkou predložených výpisov jeho podnikateľského účtu obdržal na svoj účet od zamestnávateľa dňa 21. 01. 2015 vklad vo výške 1 136,15 €, dňa 19. 02. 2015 vklad vo výške 1 806,98 €, dňa 19. 03. 2015 vklad vo výške 356,44 €, dňa 17. 04. 2015 vklad vo výške 86,63 €, dňa 17. 06. 2015 vklad vo výške 1 227,70 €, dňa 20. 07. 2015 vklad vo výške 639,08 € a dňa 21. 07. 2015 vklad vo výške 450,73 € (č. l. 9 - 15 spisu). Keďže tieto vklady na výzvu súdu zamestnávateľ otca žiadnym spôsobom nevysvetlil, považoval ich súd za súčasť príjmu otca. Súd neuveril tvrdeniu otca, že jeho príjem nedosahuje ani minimálnu mzdu, pretože uvedené vklady jeho zamestnávateľom svedčia o opaku. Súd poukázal aj na ďalšiu skutočnosť, ktorá svedčí o tom, že príjem otca je podstatne vyšší, ako to uvádza jeho zamestnávateľ na potvrdení o príjme a to, že v zápisnici z pojednávania vo veci

Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 9C/65/2014 zo dňa 13. 04. 2015 otec ako odporca uviedol (č. I. 29 tohto spisu), že zmluva je urobená tak, aby mal príjem 100 € mesačne. Takýmto spôsobom odpovedal na otázku právnej zástupkyne navrhovateľky, kde pracuje, aký má pracovný pomer a aký je jeho príjem. On sám si to takto vybral a je spokojný s tým a ďalej uviedol aj to, že v minulosti mal v Rakúsku príjem 5 000 € mesačne, s čím však navrhovateľka tiež nebola spokojná, preto jej teraz musí stačiť 100 € mesačne (viď zápisnica z pojednávania na č. I.

27- 29 spisu pod sp. zn. 9C/65/2014 Okresného súdu Rimavská Sobota).

Súd považoval za dôvodné oprávnené potreby maloletých detí ako aj zárobné pomery otca. Matka je stále zamestnaná ako učiteľka Základnej školy s Materskou školou v S. T., kde zarobí od 620 do 630 € netto, preto z výživného určeného naposledy súdom vo výške 30 % zo životného minima nedokáže zabezpečiť všetky oprávnené potreby maloletých detí.

Schopnosti a možnosti rodičov v súvislosti s ich vyživovacou povinnosťou má súd zhodnotiť zo všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možností ich uplatnenia v danom regióne, pričom týmito schopnosťami a možnosťami sú bezprostredne ovplyvňované aj odôvodnené potreby maloletých detí. Ak sú reálne možnosti a schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa. Majetkové pomery rodičov treba zohľadňovať a posudzovať nielen podľa vykazovaného príjmu, ktorý býva niekedy neúplný alebo skreslený, ale aj podľa celkovej hodnoty nadobudnutého majetku, ktorého prejavom môže byť napr. aj nákladný spôsob života, ktorý môže upozorňovať na ďalšie nedoložené príjmy.

Z uvedených dôvodov okresný súd návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovel, zvýšil výživné od 01. 01. 2015 a vyčíslil zameškané výživné až do vyhlásenia rozsudku, t. j. do 11. 02. 2016. Na obidve deti predstavuje zameškané výživné 2 544,62 €, ktoré súd vyčíslil ako rozdiel výživného určeného posledným rozhodnutím súdu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa u obidvoch detí na sumu 150 € na H. a na 100 € na H., pričom minimálne výživné predstavovalo sumu 27,13 € a rozdiel potom predstavoval 195,74 € na obidve deti. Za obdobie od 01. 01. 2015 do 11. 02. 2016 predstavuje výška zročného výživného sumu 2 544,62 € (195,74 € x 13 mesiacov).

Tento dlh povolil otcovi splatiť v 100 € mesačných splátkach spolu s bežným výživným, pod sankciou straty výhody týchto splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol s odkazom na § 146 ods. 1 písm. a) zákona

č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte aj „O. s. p.“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Otec maloletých detí podal proti rozsudku včas odvolanie, pretože nesúhlasil s výškou novostanoveného výživného z dôvodov, že jeho zamestnávateľ mal vedomosť o prebiehajúcom súdnom spore a očakával výzvu zo strany súdu, čo sa však nestalo. On sám pracuje v spoločnosti, v ktorej sa možno stretnúť s niekoľkými pracovnými zaradeniami a on tam pracuje ako zdravotný sprievodca, čo znamená, že postihnutú osobu, ktorá aktívne pracuje, odvezie do úradu, do práce alebo inde a po určitej dobe osobu vyzdvihne, čo je spojené s presunom alebo prepravou a za tieto dva úkony by nemohol byť zamestnaný na plný pracovný úväzok. Preto aj on je zamestnaný len na skrátený čas. Súd nezohľadnil, že má v zahraničí zvýšené náklady a pracuje na turnusy, pretože sa nenakontakoval na jeho zamestnávateľa. Rozdiel medzi uvedenou mzdou a príjmom od zamestnávateľa spočíva v tom, že sú tam zahrnuté pohyblivé a nezdaniteľné položky ako cestovné, amortizácia vozidla, diaľničné poplatky, diéty, cestovné spolucestujúcich, parkovné atď. On najprv všetky položky vyplatí, potom ich musí zdokladovať a podľa formulára zasielať a po čase sú mu preplatené. Ako tímový pracovník svojim spolupracovníkom podľa schémy určité sumy on vypláca; o ďalšej stratégii spoločnosti však odmietol uviesť ďalšie skutočnosti. Finančné prostriedky na jeho účtoch „sú aj nie sú všetky jeho“; ešte veľa vecí nemá vyfakturovaných. Pokiaľ sa týka výpočtu výživného, podľa neho okresný súd vychádzal z nesprávneho vzorca. Matka maloletých detí ho zanechala v dlhoch a nemal ani na cestu do práce, preto ho financuje jeho matka, ktorá je jeho sponzorom a cestovné mu hradila a hradí doposiaľ a nežiada späť ani cent. Jeho zamestnávateľ má už skúsenosti s jeho bývalou manželkou a jej nerozumný súdny spor, ktorý nevyhrala, ho už raz stál zamestnanie. V súčasnosti urobil okamžité opatrenia, aby sa aj iní zúčastnení dostali ku svojim peniazom tak, že cestovné a diéty budú zasielať na neutrálny účet a anglická firma mu oznámila, že je z toho už unavená a nech si hľadá prácu inde alebo nech ho živí Slovensko.

Matka maloletých detí je konfliktný typ a jeho zamestnávateľ už nemá záujem tieto otravné procesy spolu prežívať. On sám jazdí na starom osemnásťročnom aute a matka maloletých detí býva v polyfunkčnej budove, kde aj on má byť, ktorú aj on financoval a teraz ešte platí aj jej úver, pretože ona na výstavbu financie nemala. Ďalej spláca pokutu od úradu práce vo výške 1 500 €, pod ktorú sa takisto podpísala matka maloletých detí svojou podnikateľskou neschopnosťou.

Matka maloletých detí prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vo vyjadrení k odvolaniu odporučila rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Kolíznym opatrovníkom sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 201 O. s. p.), pričom odvolanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., v odvolacom konaní preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil z nasledovných dôvodov:

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov; dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov; výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností a možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 3, 4, 5 Zákona o rodine). Cieľom zákonnej úpravy je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa; každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Pri tom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že k vydaniu nového rozhodnutia o výživnom môže dôjsť len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru tak na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách; môže ísť o subjektívne ale aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových a celkových majetkových pomerov a výdavkov. Je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Zmenu rozhodnutia o výživnom ako v budúcnosti zročných dávok pripúšťa § 78 ods. 1 Zákona o rodine aj § 163 ods. 1 O. s. p.; pri zmene pomerov zákon ukladá vždy prihliadnuť na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3).

Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca maloletých detí nie je dôvodné. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil úplne a správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie súdu vychádza zo správne zisteného skutkového stavu.

Výživné na maloleté deti bolo naposledy určené rozvodovým rozsudkom vo výške 30 % zo sumy životného minima, určeného podľa osobitného zákona, ktoré predstavuje 27,13 €. Je pochopiteľné, že z takejto sumy nemožno zabezpečiť potreby maloletých detí, pričom maloletý XXX má 11 rokov a maloletá H. má 5 rokov. Príjem matky podľa potvrdenia jej zamestnávateľa predstavuje 630 € mesačne netto. Príjem otca podľa potvrdenia zamestnávateľa (č. I. 21) má predstavovať 157 €. Okresný súd dopytoval zamestnávateľa otca (č. I. 33 spisu), pričom spoločnosť zamestnávateľa otca okresnému súdu zaslala ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní a k tomu pripojila pracovnú zmluvu, z ktorej vyplynulo, že mzda za vykonanú prácu je dohodnutá na sumu 100 brutto € mesačne (viď č. I. 37). Súčasne sa z pojednávania zo dňa 21. 01. 2016 ospravedlnil aj otec, pričom vo vyjadrení - v nesúhlase s navrhovanou výškou výživného uviedol, že matke platí 350 € mesačne z prenájmu

potravín a zdôraznil, že je zamestnaný len na skrátený čas, z ktorého má príjem 100 € brutto. Vzhľadom na to, že okresný súd mal vedomosť od matky a založené do spisu výpisy z účtu, na ktorých boli vykonané bezhotovostné vklady, urobil výzvu pre zamestnávateľa otca (viď č. I. 33), ktorá bola tomuto doručená 11. 01. 2016, pričom v ďalšom spisovom materiáli sa odpoveď na tento dopyt od spoločnosti vôbec nenachádzala. Pokiaľ otec uvádzal, že jeho spoločnosť, resp. spoločnosť jeho zamestnávateľa očakávala od súdu ďalšiu výzvu, tieto skutočnosti nijako nepotvrdil a k odvolaniu predložil mzdové listy od svojho zamestnávateľa, ako aj potvrdenie o výške jeho príjmu, ktorý má predstavovať 233,29 € za mesiac netto (viď č. I. 84 a č. I. 81 až 83, ako aj č. I. 85 až 88). Ďalšie otcom preukazované výdavky a to rozhodnutie správy finančnej kontroly o uložení pokuty vo výške 1 510,65 € z 12. 05. 2015, ako aj vyúčtovania nákladov a cestovného, nemôžu mať vplyv na určenie výšky výživného pre maloleté deti.

Prvostupňový súd teda správne ustálil výšku zvýšeného výživného a určil aj počiatok vyživovacej povinnosti. Otec vo svojom vyjadrení ani odvolaní neuvádzal, akú výšku výživného by bol schopný a ochotný na maloleté deti platiť, neuvádzal ani, či sa s nimi stretáva, prispieva im mimo výživného stanoveného súdom, resp. vo forme naturálií. V prípade pravidelného styku s maloletými deťmi by osobnou starostlivosťou suploval výživné aspoň sčasti. Vzhľadom na tieto skutočnosti mal aj krajský súd za to, že okresný súd vychádzal zo správne určeného príjmu otca, ktoré je nepochybne vyššie ako príjem uvedený v jeho pracovnej zmluve, resp. v potvrdení o príjme od jeho zamestnávateľa, keď aj sám uvádza, že platí matke mesačne 350 €, finančnému úradu pokutu a ďalšie výdavky, čo by z príjmu deklarovaného jeho zamestnávateľom platiť nemohol. Pokiaľ tvrdil, že cestovné a stravné mu hradí jeho matka, tu treba len skonštatovať, že voči nemu už matka nemá vyživovaciu povinnosť, skôr naopak, vzhľadom na vek jeho rodičov (osemdesiat rokov) je povinný on sám im pomáhať osobne aj finančne.

Ďalšie platby deklarované otcom nemohol ani odvolací súd nijakým spôsobom akceptovať, pretože výživné, ako už bolo uvedené vyššie, na maloleté deti, má prednostný charakter pre všetkými výdavkami rodičov.

Prvostupňový súd tiež správne vyčíslil zročné výživné za obdobie od 01. 01. 2015 do dňa rozhodnutia a správne uložil otcovi možnosť splatiť ho v 100 € mesačných splátkach na obidve deti, pričom v prípade, že by si neplnil tento dlh v splátkach, pri nezaplatení čo i len jednej splátky sa stane zročným celý dlh.

Odvolaním napadnutý rozsudok má všetky náležitosti podľa § 157 ods. 2 O. s. p.; krajský súd nevidel žiadne dôvody na jeho zmenu (§ 220 O. s. p.) ani zrušenie (§ 221 O. s. p.), preto ho v plnom rozsahu potvrdil.

Okresný súd rozhodol o trovách konania v súlade s § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p.; tento výrok rozhodnutia, hoci odvolaním osobitne nenapadnutý, ale súvisiaci, je tiež správny, preto ho krajský súd aj v tejto časti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol s odkazom na § 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.